

Marianne Christiansens prædiken 2. søndag i advent

Taler

Marianne Christiansen
Biskop over Haderslev Stift

Dato

10. december 2023

Sted

Haderslev Domkirke

Omstændigheder

Prædikenen blev radiotransmitteret i programmet 'Gudstjeneste på P1'.

Prædikentekst

Matthæusevangeliet kapitel 25, vers 1-13

Ak, det kan blive for sent. Vi skulle have kendt vores besøgstid. Vi skulle have gjort noget, mens vi kunne. Nu er det for sent. – Brudepigerne uden for den lukkede dør. Det er det sted, vi frygter at være – i vores liv og i verden.

Slemme at komme for sent til et bryllup, men langt større forsømmelser er der i vores liv, og langt større smerte ved at skulle erkende det: Det er for sent! Jeg gjorde ikke noget, mens jeg havde muligheden. Jeg viste ikke den kærlighed, som den anden havde brug for. Jeg var optaget af mig selv og lagde ikke mærke til børnene, mens jeg havde dem hos mig.

Og på det fælles plan: Vi har handlet for sent! Vi brændte tankeløst og grådigt al olien op, ikke kun i lamperne, men i det hele taget. Nu må vi og navnlig resten af verden leve med smerterne, fordi vi sov i timen og havde nok i os selv.

Og hver time bliver det for sent at redde et liv på slagmarken, i skyttegravene, i ruinerne og fangekældrene, i tørken.

Ak, det kan blive for sent. Fordi døden og tiden findes, kan ting blive for sent for os. Det er ikke muligt som i computerspil at få en chance til, gå tilbage og gøre tingene om – selvom vi i vores tid nærmest lever, som om vi var med i et computerspil. Derfor er vi nødt til at høre fortællinger om tilværelsens alvor, så vi kan blive opmærksomme på, hvordan vi lever, og at vi lever.

En lignelse er noget, der ligner, - en fortælling, vi kan spejle os i, en fortælling,

der kan vise virkeligheden på en anden måde. Som en slags lille eventyr: ”Der var en gang fem kloge og fem tåbelige brudepiger” Lignelsen om brudepigerne har mange arvtagere i fortællinger, der ender med, at det er for sent. Vi kan tænke på H. C. Andersens ”Svinedrengen”, hvor prinsessen ender ude foran den lukkede dør, fordi hun ikke skønnede på det ægte i tilværelsen. Eller ”Grantræet”, der ender med moralen: ”Forbi, forbi!, Havde jeg dog bare glædet mig, mens jeg kunne. Forbi, forbi!”. Og som i eventyrerne går det i lignelsen, som det går – og det kan ikke hjælpe at sige: ”Jamen de kloge kunne da godt have givet de tåbelige lidt olie” eller ”brudgommen kunne da godt have været lidt flink og lukket dem ind”. Fortællingen er, som den er, og moralen er klar: Lad være at være så tåbelig. Våg! Hold dig vågen, ven!

Lad være med at spille dit liv på ligegyldighed, lad være med at være ligeglad med din opgave. Livet og verden er ikke ligegyldig. Du har en opgave i den: At bære blus for andre.

Lignelsen kan høres som en fortælling, der stiller de eksistentielle spørgsmål: Lever vi som kloge brudepiger, der er udholdende og er klar over, at de også selv skal yde et bidrag til festen?

Eller er vi så tåbelige og fedtede, at vi ikke rigtig gider, at det skulle koste os selv noget - og på den anden side heller ikke vil stå ved vores fejl og de slukkede lamper, så vi render af pladsen for at købe os til god samvittighed i sidste øjeblik, og derfor ikke opdager festen, da den endelig kommer?

Sådan kan lignelsen høres som en advarsel. Men der er mere at høre i Jesu fortælling end advarslen. Der er også et kald til håb og til at se på vores liv på en ny måde – ikke i skyggen af det vi forsømte, men i lyset af det, der kommer:

For den kan høres med tanke på, hvem der fortæller den. Den handler om Himmeriget, det vil sige Guds mening med livet. Og billedet på det er altså en fest, en brudgom, der kommer, en glæde, der kommer til os, som vi ikke selv skal præstere, men bare skal tage imod.

Det er nok det mest dristige i fortællingen. Kan det mon være, at fremtiden ikke bare er konsekvenser af vores egne handlinger og navnlig af det, vi ikke gjorde, men at der kan komme godt nyt? Historien fortæller, at Gud vil bringe uventet glæde ind i vores liv og verden, netop når det er allermørkest, og vi er holdt op

med at tro på det.

Den fortæller, at vi er indbudt til fest sammen med de andre, og vi har fået en opgave i vores liv: At bære små blus af håb og glæde i mørket som brudepigerne med lamperne ved midnat. En kæde af lysprikker i mørket. Vi har fået indbydelse til at stole på, at den kærlighed, som er meningen med livet, altid er på vej, og til at være med til at lyse vejen op.

Historien er fortalt af ham, der kom med kærligheden i menneskelighed, og selv blev lukket ude og forkastet og henrettet. Umuligt og uventet rejste han sig fra døden, da alt håb var ude,

Derfor ligner Himmeriget mest ham, Jesus. Det ligner ham, der kommer, når alt håb er ude og heler alt det, der blev for sent, og skaber godt nyt.

Nu bliver det snart jul, og den kommer ligesom brudgommen og festen, uanset hvad vi når eller ikke når. Det er ikke os, der skal nå glæden, det er glæden, der når os.

Men vi kan stå ved vejen og tage imod med blus på lampen eller med slukkede liv. Det er ingen skam at stå ved, at mit eget lys gik ud i fortvivlelse over alt det, der blev for sent. Vi kan hjælpe hinanden med at bære de blus, der stadig er liv i med håb for verden, håb for dem, der lider under krigens vold og ulykke, for naturen og alle der lider under fattigdom og misvækst – håb for os alle, der lider under døden og den tid, der løb fra os. Tiden kommer, Herren kommer, glæden kommer.

Der kommer et lys, en morgenrøde, der overgår alle små lamper. Det er det håb, vi skal fejre jul for, og som vil give os kræfter og tålmodighed og udholdenhed, indtil glæden og freden kommer.

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

2. søndag i advent, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/marianne-christiansens-praediken-2-sondag-i-advent>